

Programi IPA 2010 i Bashkimit Evropian për Shqipërinë

Asistencë Teknike për Forcimin e Kapacitetit të Ministrisë së Mjedisit në Shqipëri për Hartimin dhe Zbatimin e Legjislacionit Kombëtar Mjedor

(EuropeAid/I30987/C/SER/AL)

Komponenti B: Përmirësimi i inspektimit, zbatimit dhe ndjekjes penale ne legjislacionin mjedor

Manual Trainimi mbi Shërbimet e Mbrojtjes së Mjedisit

Projekti është
financuar nga Bashkimi
Evropian

Titulli i Projektit: Asistencë Teknike për Forcimin e Kapaciteteve të Ministrisë së Mjedisit në Shqipëri për Hartimin dhe Zbatimin e Legjislacionit Kombëtar Mjedisor
Numri i Projektit: Europe Aid/130987/C/SER/AL;
Kontrata nr. 2011/275-693
Vendi: Republika e Shqipërisë

	Përfituese	Kontraktor
Emri:	Ministria e Mjedisit	Grontmij A/S
Adresa:	Rr. Durrësit, Nr 27, Tirane, Shqipëri	Granskoven 8 DK-2600 Glostrup
Person i Kontaktit:	Adriana Sokoli	Paolo Bacca
Telefon:	+355 4 2270622	+355 4 2226493
E-mail:	Adriana.Sokoli@moe.gov.al	Paolo.Bacca@selea.al
Data e Raportit:	31 Mars 2014	
Titulli:	Agjencia Rajonale e Mjedisit dhe Inspektorati Shtetëror i Mjedisit Manual Trainimi mbi Shërbimet e Mbrojtjes së Mjedisit	
Autorët:	Scott Crossett; Martin Shepherd;	
QA/QC	Paolo Bacca	

Mirënjohje

Ekipi i projektit dëshiron të shprehë mirënjohjen e tij për të gjithë personat dhe ekspertët nga të gjitha institucionet dhe palët e interesuara të përfshira në mbledhjen e të dhënave dhe informacionit dhe të gjithë personat dhe organet që kanë mbështetur zhvillimin e kësaj Metodologjie. Falënderime të veçanta shkojnë për drejtuesit e Ministrisë së Mjedisit dhe Agjencisë Kombëtare të Mjedisit

Ky raport është përgatitur nga një ekip që punon për Grontmij. Gjetjet, interpretimet dhe konkluzionet e shprehura në këtë dokument janë vetëm ato të Grontmij dhe nuk duhet në asnjë mënyrë të merren për të pasqyruar mendimet dhe politikat e Komisionit Evropian

Tabela e përmbajtjes

HYRJE	4
STRUKTURA E KUALIFIKIMIT	5
UDHËZUES PËR VLERËSIMIN E KUALIFIKIMIT	10
STRUKTURA E PROGRAMIT TË KURSIT	11
METODOLOGJIA E ZHVILLIMIT	24
PËRMBAJTJA E PAKETËS SË MËSIMIT	27

Hyrje

SELEA ka zhvilluar një set prej 20 njësish të formimit profesional për të mbuluar një sërë aktivitete që lidhen zakonisht me ofrimin e shërbimeve për mbrojtjen e mjedisit.

Këto njësi mund të ndërmerren në 12 rrugë të ndryshme, në varësi të pozicionit të punës së kandidatit.

Të gjitha njësitë janë të përforcuara me ushtrime praktike ose me fletë pyetje dhe përgjigje për të siguruar që kandidati tregon kompetencë në njësinë e ndërmarrë.

Të gjitha materialet e trajnimit janë përfshirë në një DVD që do të vendoset bashkëlidhur këtij manuali trajnimi.

Manuali ka katër seksione themelore për të ndihmuar trainerin në dhënien e programit të trajnimit:

1. Struktura e Certifikatave në Kontekstin e Njësive
2. Udhëzues Vlerësimi për Kualifikimin
3. Metodologjia për Dhënien e Certifikatave
4. Programi i trajnimit

E rëndësishme është të parashikohet kohë e mjaftueshme për ofrimin e trajnimit dhe të sigurohet që një theks i veçantë i është kushtuar detyrave praktike dhe vizitave në terren.

Traineri duhet ta vendosë veten në një pozicion të tillë që të mundësojë kandidatët e përshtatshëm të vendosen në grupe të vogla për të inkurajuar diskutimin dhe formimin e grupit.

Shënim:

Certifikata përbën një rrugë kalimi drejt një auditori për adaptimin e ndryshimeve klimatike. Ky pozicion nuk ekziston aktualisht në Shqipëri megjithëse kjo është një temë e rëndësishme në nivel global dhe BE-ja është e fokusuar në adresimin e adaptimit të ndryshimeve klimatike në të gjitha projektet dhe programet e financimit.

Kjo do të sigurojë që Ministria e Mjedisit të adresojë adaptimin e ndryshimeve klimatike të paktën brenda fushës së saj të përgjegjësisë.

Struktura e Kualifikimit

Në mënyrë që të arrihet një kualifikim i plotë, kandidatët duhet të përfundojnë të gjitha Njësitë e Detyrueshme. Për tu pajisur me certifikatën e plotë për Inspektim të Lejeve të Mjedisit, Monitorim dhe Raportim, personi që trajnohet duhet të përfundojë në total njëzet njësitë e mëposhtme.

Të gjithë personat e trajnuar duhet të përmbushin njësitë e mëposhtme:

Nr. Njësisë	Titulli i njësisë
1	Të japë kontributin në Proceset e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis (VNM) dhe Vlerësimit Strategjik Mjedisor (VSM)
2	Të planifikojë dhe Kryejë një Audit Mjedisor
3	Të planifikojë dhe Kryejë një Vlerësim të Riskut Mjedisor
4	Të ketë njohuri mbi Legjislacionin Mjedisor dhe Procesin e Inspektimit Mjedisor
5	Të marrë në konsideratë Shëndetin & Sigurinë gjatë vënies në dispozicion të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
6	Të planifikojë një Inspektim në një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi
7	Të përgatisë një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi për një Vizitë Inspektimi (mbajtësi i Lejes)
8	Të Kryejë një Inspektim në një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi
9	Të Kryejë një Inspektim të një Njësie Teknike tek një Instalim i pajisur me Leje Mjedisi
10	Të paraqesë Gjetjet & Rekomandimet në një Raport në vijim të një Inspektimi tek një Instalim i Pajisur me Leje Mjedisi
11	Të monitorojë dhe Rishikojë Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes së Mjedisit
12	Monitorimi Mjedisor – të Vlerësojë dhe Përcaktojë Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve
13	Të Kryejë Marrjen e Mostrave të Ujit si pjesë e një Programi të Monitorimit Mjedisor
14	Të Menaxhojë Analizimin dhe raportimin e të Dhënave Laboratorike dhe të siguruara në vend
15	Të përgatise dhe të Dorëzoje Dëshmine e Dëshmitarit dhe të Paraqese Evidencën/Dëshminë në Gjykatë në Lidhje me një Kundravajtje ose Krim në Mjedis
16	Të Menaxhojë një Grup ose/dhe Individe gjatë ofrimit të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
17	Të Menaxhojë Komunikimin & Marëdhëniet Ndërmjet Palëve të Interesuara
18	Të Menaxhojë në mënyrë efektive Incidentet dhe Emergjencat Mjedisore
19	Të japë Kontributin në Zhvillimin e Strategjisë Kombëtare të Inspektimit të Lejeve të Mjedisit
20	Të japë Kontributin në Zhvillimin, dhe të Asistojë në Zbatimin e një Programi Rajonal Inspektimi të Lejes së Mjedisit

Përfitimi i kualifikimit tregon kompetencën e të trajnuarit për të vepruar në mënyrën e duhur dhe në përputhje me kërkesat e punësimit të përcaktuara nga Njësitë e përzgjedhura, pjesë e Industrisë së Shërbimeve Mjedisore.

Kualifikimi është vlerësuar 'gjate punës' në një ambient të përshtatshëm, ose në një numër të përshtatshëm ambientesh. Kualifikimi është hartuar për ata që punojnë në fushën e ofrimit të shërbimeve të mbrojtjes së mjedisit, si dhe mbulon një sërë aktivitetesh nga auditet mjedisore, vlerësimet e riskut mjedisor, auditet mjedisore dhe analizave laboratorike.

Certifikata është ndarë në mënyre të tilla që ti përshtatet kërkesave të ndryshme, dhe mund të arrihet bazuar tek njesite e kryera, ose certifikata mund të merret edhe me njesi individuale.

12 mënyrat e sugjeruara vijojnë si më poshtë:

Mënyra 1: Zyrtar i Mbrojtjes së Mjedisit (20 Veprimtari)

1. Jep kontributin mbi Proceset e Vlerësimit e Ndikimit në Mjedis dhe Vlerësimit Strategjik Mjedisor
2. Planifikon dhe Kryen një Audit Mjedisor
3. Planifikon dhe Kryen një Vlerësim të Riskut Mjedisor
4. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedisor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedisor
5. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
6. Planifikon një Inspektim në një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi
7. Përgatit një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi për një Vizitë Inspektimi
8. Kryen një Inspektim në një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi
9. Kryen një Inspektim të një Njësie Teknike tek një Instalim i pajisur me Leje Mjedisi
10. Paraqet Gjetjet & Rekomandimet në një Raport në vijim të një Inspektimi tek një Instalim i pajisur me Leje Mjedisi
11. Monitoron dhe Rishikon Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes së Mjedisit
12. Monitorimi Mjedisor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve
13. Drejton/Kryen Marrjen e Mostrave të Ujit si pjesë e një Programi të Monitorimit Mjedisor
14. Menaxhon Analizimin dhe raportimin e të Dhënave të marra në laborator dhe në terren
15. Përgatit dhe Dorëzonë Dëshminë e Dëshmitarit dhe Paraqet Evidencën në Gjykatë në Lidhje me një Kundravajtje ose Krim në Mjedis
16. Menaxhon një Grup ose/dhe Individe gjatë ofrimit të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
17. Menaxhon Komunikimin & Marëdhënien Ndërmjet Palëve të interesuara
18. Menaxhon në Mënyrë Efektive Incidentet dhe Emergjencat Mjedisore
19. Jep Kontributin në Zhvillimin e Strategjisë Kombëtare të Inspektimit të Lejeve të Mjedisit
20. Jep Kontributin në Zhvillimin, dhe Asistonë në Zbatimin e një Programi Rajonal Inspektimi të Lejes së Mjedisit

Mënyra 2: Inspektimi i Lejes së Mjedisit (16 Veprimtari)

1. Planifikon dhe Drejton një Vlerësim të Riskut Mjedisor
2. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedisor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedisor
3. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
4. Planifikon një Inspektim në një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi
5. Përgatit një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi për një Vizitë Inspektimi
6. Kryen një Inspektim në një Instalim të pajisur me Leje Mjedisi
7. Kryen një Inspektim të një Njësie Teknike tek një Instalim pajisur me Leje Mjedisi

8. Paraqet Gjetjet & Rekomandimet në një Raport në vijim të një Inspektim tek një Instalim pajisur me Leje Mjedisit
9. Monitoron dhe Rishikon Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes së Mjedisit
10. Monitorimi Mjedisor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve
11. Kryen Marrjen e Mostrave të Ujit si pjesë e një Programi të Monitorimit Mjedisor
12. Përgatit dhe Dorëzonë Dëshminë e Dëshmitarit dhe Paraqet Evidencën në Gjykatë në Lidhje me një Kundravajtje ose Krim në Mjedis
13. Menaxhon Komunikimin & Marrëdhënien Ndërmjet Palëve të interesuara
14. Menaxhon në Mënyrë Efektive Incidentet dhe Emergjencat Mjedisore
15. Jep Kontributin në Zhvillimin e Strategjisë Kombëtare të Inspektimit të Lejeve të Mjedisit
16. Jep Kontributin në Zhvillimin, dhe Asiston në Zbatimin e një Programi Rajonal Inspektimi të Lejes së Mjedisit

Mënyra 3: Punonjes i Laboratorit të Monitorimit të mjedisit (11 Veprimtari)

1. Planifikon dhe Kryen një Audit Mjedisor
2. Planifikon dhe Kryen një Vlerësim të Riskut Mjedisor
3. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedisor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedisor
4. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
5. Monitorimi Mjedisor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve
6. Kryen Marrjen e Mostrave të Ujit si pjesë e një Programi të Monitorimit Mjedisor
7. Menaxhon Analizën e Raportimit & Dhënave në Laborator dhe në Vend
8. Përgatit dhe Dorëzon Dëshminë e Dëshmitarit dhe Paraqet Evidencën në Gjykatë në Lidhje me një Kundravajtje ose Krim në Mjedis
9. Menaxhon një Grup ose/dhe Individë gjatë ofrimit të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
10. Menaxhon Komunikimin & Marrëdhënien Ndërmjet Palëve të Interesuara
11. Menaxhon në mënyrë efektive Emergjencat dhe Incidentet Mjedisore

Mënyra 4: Monitorimi Mjedisor – Zyrtari i marrjes së mostrave (8 Veprimtari)

1. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedisor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedisor
2. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Shërbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
3. Planifikon n je Vizite Inspektimi/Monitorimi tek nje instalim te pajisur me leje mjedisi
4. Monitorimi Mjedisor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve
5. Drejton Marrjen e Mostrave të Ujit si pjesë e një Programi të Monitorimit Mjedisor
6. Menaxhon Analizimin dhe raportimin e të Dhënave të marra në Laborator dhe në vend
7. Përgatit dhe dorëzon Dëshminë e Dëshmitarit dhe Paraqet Evidencën në Gjykatë në Lidhje me një Kundravajtje ose Krim në Mjedis
8. Menaxhon Komunikimin & Marrëdhënien Ndërmjet Palëve të Interesuara

Mënyra 5: Menaxher Mjedisit (10 Veprimtari)

1. Jep Kontributin në Proceset e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis (VNM) dhe Vlerësimit Strategjik Mjedisor (VSM)
2. Planifikon dhe Drejton një Audit Mjedisor
3. Planifikon dhe Drejton një Vlerësim të Riskut Mjedisor

4. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedor
5. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
6. Përgatit një Instalim të pajisur me Leje Mjedisit për një Vizitë Inspektimi (Zotëruesi Lejes)
7. Monitoron dhe Rishikon Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes se Mjedisit
8. Menaxhon një Skuadër ose/dhe Individe Gjatë Kryerjes së Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
9. Menaxhon Komunikimin & Marëdhënien Ndërmjet Palëve të Interesuara
10. Menaxhon në mënyrë efektive Incidentet dhe Emergjencat Mjedisore

Mënyra 6: Auditor i Adaptimit të Ndryshimeve Klimatike (12 Veprimtari)

1. Jep Kontributin në Proceset e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis (VNM) dhe Vlerësimit Strategjik Mjedor (VSM)
2. Planifikon dhe Drejton një Audit Mjedor
3. Planifikon dhe Drejton një Vlerësim të Riskut Mjedor
4. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedor
5. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
6. Përgatit një Instalim të pajisur me Leje Mjedisit për një Vizitë Inspektimi
7. Monitoron dhe Rishikon Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes se Mjedisit
8. Menaxhon një Grup ose/dhe Individe gjatë ofrimit të Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
9. Menaxhon Komunikimin & Marëdhënien Ndërmjet Palëve të Interesuara
10. Menaxhon në mënyrë efektive Incidentet dhe Emergjencat Mjedisore
11. Jep Kontributin në Zhvillimin e Strategjisë Kombëtare të Inspektimit të Lejeve të Mjedisit
12. Jep Kontributin dhe Asiston në Zbatimin e një Programi Rajonal Inspektimi të Lejes së Mjedisit

Mënyra 7: Kontrollor i Monitorimit të Dhënave Mjedisore (3 Veprimtari)

1. Monitorim Mjedor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve
2. Kryen Marrjen e Mostrave të Ujit si pjesë e një Programi të Monitorimit Mjedor

Mënyra 8: Teknolog Mjedisit (10 Veprimtari)

1. Planifikon dhe Kryen një Vlerësim të Riskut Mjedor
2. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedor
3. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
4. Planifikon një Inspektim në një instalim të pajisur me Leje Mjedisit
5. Përgatit një instalim të pajisur me leje mjedisit për një vizitë inspektimi
6. Kryen një Inspektim tek një Instalim i pajisur me Leje Mjedisit
7. Kryen një inspektim të një njesie teknike tek një instalim të pajisur me leje mjedisit
8. Paraqet Gjetjet & Rekomandimet në një Raport në vijim të një Inspektimi tek një instalim lidhur me lejen e mjedisit
9. Monitoron dhe Rishikon Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes se Mjedisit
10. Monitorim Mjedor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve

Mënyra 9: Administrator i lejeve të Mjedisit

1. Planifikon dhe kryen një Vlerësim të Riskut Mjedor

2. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedor si dhe Procesit të Inspektimit Mjedor
3. Merr ne konsiderate Shëndetin & Sigurinë gjatë ofrimit të Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
4. Planifikon një Inspektim në një instalim të pajisur me Leje Mjedisi
5. Kryen një Inspektim në një instalim të pajisur me Leje Mjedisi
6. Kryen një Inspektim të një Njësie Teknike tek një instalim te pajisur me Leje Mjedisi
7. Paraqet Gjetjet & Rekomandimet në një Raport në vijim të një Inspektimi tek një instalim ne lidhje me lejen e mjedisit
8. Monitoron dhe Rishikon Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes se Mjedisit
9. Monitorimi Mjedor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve

Mënyra 10: Vleresimi i Ndikimit ne Mjedis

1. Jep kontributin e tij ne Proceset e Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis dhe Vleresimin Strategjik Mjedor
2. Planifikon dhe kryen nje Auditim Mjedor
3. Planifikon dhe kryen nje Vleresim te Ndikimit ne Mjedis
4. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedor si dhe te Procesit të Inspektimit Mjedor

Menyra 11: Vleresimi Strategjik i Mjedisit

1. Jep kontributin e tij ne Proceset e Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis dhe Vleresimin Strategjik Mjedor
2. Planifikon dhe kryen nje Auditim Mjedor
3. Planifikon dhe kryen nje Vleresim te Riskut Mjedor
4. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedor si dhe te Procesit të Inspektimit Mjedor

Menyra 12: Inspektor i Monitorimit te Mjedisit

1. Planifikon dhe kryen nje Vleresim te Riskut Mjedor
2. Ka njohuri të Legjislacionit Mjedor si dhe te Procesit të Inspektimit Mjedor
3. Merr ne konsiderate Shendetin dhe Sigurine gjatë ofrimit të Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit
4. Planifikon nje inspektim ne nje instalim te pajisur me leje mjedisit
5. Pergatit nje instalim te pajisur me leje mjedisit per nje vizite inspektimi
6. Kryen nje inspektim tek nje instalim te pajisur me leje mjedisit
7. Kryen nje inspektim te nje Njesie teknike tek nje instalim te pajisur me leje mjedisit
8. Paraqet Gjetjet & Rekomandimet në një Raport në vijim të një Inspektimi tek një instalim ne lidhje me lejen e mjedisit
9. Monitoron dhe Rishikon Zbatimin e Kërkesave dhe/ose Rekomandimeve të Inspektimit të Lejes se Mjedisit
10. Monitorim Mjedor - Vlerëson dhe Përcakton Kushtet e Lejes së Mjedisit në një Impiant të Menaxhimit të Mbetjeve
11. Kryen Marrjen e Mostrave të Ujit si pjesë e një Programi te Monitorimit Mjedor
12. Përgatit dhe dorëzon Dëshminë e Dëshmitarit dhe Paraqet Evidencën në Gjykatë në Lidhje me një Kundravajtje ose Krim në Mjedis

Udhëzues për Vlerësimin e Kualifikimit

Modelet e metodave të vlerësimit që janë përdorur variojnë, bazuar në disa faktore. Është në dorë të vlerësuesit të përcaktojë se cila metodë vlerësimi do të përdoret për të vlerësuar kompetencën në një situatë të dhënë, duke përdorur një apo më shumë të vlerësimeve të mëposhtme:

Simulimi (S): Simulimi mund të përdoret vetëm në raste të veçanta; atëherë kur nuk mund të përdoren tipe të ndryshme dëshmish dhe atëherë kur simulimi është i vetmi mjet në demonstrimin e kompetencës (p.sh. procedurave të emergjencës)

Diskutim Profesional (DP): Në vënd të pyetjeve, vlerësuesi mund të përdorë DP. Ka variante të ndryshme për regjistrimin e DP; regjistrimit me zë ose me kasetë ose në një letër. Vlerësuesi do të regjistrojë pikat kryesore nga DP.

Deklarata e Vlerësuesit (DV): Vlerësuesi mund të sigurojë një deklaratë e cila mbështet tipe të ndryshme dëshmish (p.sh. deklaratë e cila siguron një përshkrim/diskutim të një artikulli praktik, një deklaratë e cila thekson vrotimin e kandidatit që ndërmerr një detyrë ose veprimtari të veçantë)

Evidencë Fotografike (EF): Kandidati mund të sigurojë evidencë/dëshmi fotografike për të përforcuar deklaratën ose dëshmi të tjera, ose të tregojë dëshmi aty ku nuk ka dokumentacion të shkruar.

Ushtrim Praktik (UP): Vlerësuesi mund të pyesi kandidatin të kryejë ushtrime praktike të cilat demonstronë kompetencën për një aftësi ose detyrë të veçantë.

Produkt Faktik (PK): Dëshmitë më të përdorura mund të jenë kopje të dokumentacionit të vendndodhjes. Këto dokumentacione, aq sa është e praktikueshme, duhet të tregojnë emrin e kandidatëve, në mënyrë që të tregohet përfshirja e tyre në procesin e menaxhimit.

Mbikqyrja Direkte (MD): Aty ku vlerësuesi është dëshmitar në momentin kur kandidati kryen një punë/detyrë të veçantë.

Dëshmia e Dëshmitarit (DD): Atëherë kur menaxheri konfirmon në një deklaratë me shkrim se kandidati është kompetent në një funksion të caktuar.

Konto e Reflektimeve të Kandidatit (KR): Kandidati mund të sigurojë një deklaratë të shkurtër në mbështetje të rezultateve të mësimit, artikuj dëshmi ose aktivitete.

Pyetjet dhe Përgjigjet (P&P): Si pjesë e procesit të vlerësimit, vlerësuesi mund të bëjë pyetje në mënyrë që të vendosë pika njohurie dhe kuptimi, dhe të arrijë standartet e performancës. Përgjigjet e kandidatit mund të jenë të formës së shkruar ose verbale.

Shënim:

Atëherë kur tipi i evidencës kërkon që kandidati të shpjegojë ose të përshkruajë, vlerësuesi duhet të observojë shpjegimin/përshkrimin (direkt ose duke ia shpërndarë të tjerëve) ose ta shikojë atë të shkruar. Vlerësuesi nuk duhet të ndërhyjë duke e lënë kandidatin të shpjegojë/përshkruajë bazuar krejtësisht në observim.

Struktura e Programit të Kursit

Struktura e kursit të trainimit është përshkruar më poshtë. Janë 20 Njësi në këtë program dhe të mbështetura nga 36 module në Power Point të cilat përmbajnë ushtrime si dhe shoqerohen me detyra.

Nga ana e kandidatëve pritet që të japin eksperiencën nga puna e tyre duke bërë të mundur arritjen e kompetencave të tyre. Një listë e sugjeruar e kësaj evidence është përshkruar në kolonën e fundit të tabelës.

Koncepti i kursit të formimit do të thotë që kandidati vlerësohet tek vendi i tij i punës dhe në këtë këndvështrim treneri ose konsulenti/vlerësuesi që jep trainimin ka një numër opsionesh në lidhje me këtë proces vlerësimi. Në kolonën e fundit të tabelës është propozuar një numër i metodave të mundshme të vlerësimit për të bërë të mundur vlerësimin e kandidatit që ndërmerr një Njësi specifike.

NJËSIA	TEMA	Standardi Profesional Kombëtar i përdorur	Modulet e Power Point	Ushtrimet Praktike & Lista e Evidencës
1	Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis	<ul style="list-style-type: none"> • Përgatija e një Klasifikimi & Vlerësimi të një Ndikimi Mjedisor • Koordinimi dhe Menaxhimi i Procesit të Vlerësimit dhe Hartimi i Deklaratës Fillestare të Mjedisit • Komunikimi i Raportit të Deklaratës Mjedisore Përfundimtare dhe ndjekja • Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis për Urbanistët 	Mod 01: Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis	<p>UP1 Ushtrimet e VNM dhe pjesëmarrja në seminare ndërmjet agjencive mbi procesin e VNM</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Legjislacioni i VNM Dokumentacioni VNM (Forma e Aplikimit) Përfundimi i lejes së VNM Minutat e Takimit mbi VNM Vizita në terren për VNM Komunikimi i VNM</p>

2	AUDITIMI MJEDISOR	<ul style="list-style-type: none"> • Auditimi Mjedisor • Rishikimi i Performancës Mjedisore • Përmirësimi i Performancës Mjedisore 	Mod 02: Auditimi Mjedisor	<p>UP2 Kryerja e një auditimi mbi performancën mjedisore</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Dokumentimi i Auditit Mjedisor Përmirësimet Mjedisore Takimi i Auditimit Mjedisor Fotografitë</p>
3	VLERËSIMI I RISKUT MJEDISOR	<ul style="list-style-type: none"> • Drejtimi i një Vlerësimi të Riskut Mjedisor • Zhvillimi dhe implementimi i sistemeve dhe preçedurave në brëndësi të vëndit të punës që të bëhet e mundur ulja e ndikimit mjedisor në organizatë • Dhënia e kontributit për ruajtjen e qëndrueshmerisë së zhvillimit dhe praktikave të mira mjedisore në punë. <p>Zhvillimin e një ndërgjegjësimi të praktikës së mirë mjedisore</p>	Mod 03: Vlerësimi i Riskut Mjedisor	<p>UP3 Drejtimi i një Vlerësimi të Riskut Mjedisor</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Dokumentimi i Vlerësimit të Riskut Mjedisor Takim mbi Vlerësimin e Riskut Mjedisor Fotografitë</p>

4	LEGJISLACIONI MJEDISOR DHE PROCESI I INSPEKTIMIT	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikimi dhe demonstrimi i përputhshmërisë me kërkesat ligjore mjedisore dhe kërkesat jo-rregullatore mjedisore për organizatën • Mbrojtja e mjedisit përmes zbatimit të ligjit • Administrimi Legjislacionit Mjedisor • Vendosja dhe Rishikimi i Kushteve e Lejes së Mjedisit • Vendosja e kërkesave ligjore dhe të praktikës së punës për sistemet e teknologjisë së mjedisit 	<p>Mod 04: Mbrojtja Mjedisore</p> <p>Mod 05: Kuadri Ligjor për Mjedisin</p> <p>Mod 06: Kuadri Ligjor për Inspektimin Mjedisor</p> <p>Mod 07: Organizimi dhe Struktura e AKM/ISHM</p> <p>Mod 08: Procesi i Dhënies së Lejes</p>	<p>Pyetjet dhe Përgjigjet Takime reflektive Diskutim Profesional Evidencë e Produktit</p> <p>Organograma Instrumentat Ligjorë Forma e Aplikimit për Leje Minutat e Takimit Lejet e Mjedisit</p>
5	SHËNDETI & SIGURIA	<ul style="list-style-type: none"> • Përputhja shëndetit, sigurisë dhe mirëqenies së përgjithshme në vendin e punës. • Siguria që veprimet të zvogëlojnë rreziqet mbi shëndetin dhe sigurinë • Vlerësimin e Riskut për Shëndetin & Sigurinë Përgatitja e një Deklarate Metodike 	<p>Mod 09: Konsiderimi i Shëndetit & Sigurisë gjatë ofrimit të Sherbimeve të Mbrojtjes së Mjedisit</p>	<p>UP4 Kryerja e një Vlerësimi të Riskut mbi Shëndetin & Sigurinë si dhe Përgatja e një Deklarate Metodike</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit</p> <p>Formular i Vlerësimit të Riskut të Shëndetit & Sigurisë Deklaratë Metodike e Shëndetit & Sigurisë</p>

6	<p>PLANIFIKIMI I NJË INSPEKTIMI NË NJË INSTALIM TË PAJISUR ME LEJE MJEDISI</p>	<ul style="list-style-type: none"> Të planifikohet dhe ndërmerret një Inspektim ose Rishikim 	<p>Mod 10: Të planifikohet një Inspektim në një instalim të pajisur me leje mjedisi</p>	<p>UP5 Kryerja e një takimi mbi Planifikimin e Inspektimit dhe plotësimi i dokumentacionit mbi planifikimin e inspektimit</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit</p> <p>Minutat e Takimit për Planifikim e Inspektimit Formularët për Planifikim e Inspektimit</p>
7	<p>PËRGATITJA E NJË INSTALIMI TË PAJISUR ME LEJE MJEDISI PËR NJË VIZITË INSPEKTIMI</p>	<ul style="list-style-type: none"> Përgatitja dhe Mundësimi i një Vizitë Inspektimi në Organizatën Tuaj nga Organet Rregullatore Përgatitja dhe menaxhohen inspektimet e përputhshmërisë nga Rregullatori Përgatitja dhe mundësimi i një vizitë inspektimi në Organizatën Tuaj nga Organet Rregullatore 	<p>Mod 11: Përgatitja e një instalimi të pajisur me Leje Mjedisit për një Vizitë Inspektimi (Perspektiva e instalimit)</p>	<p>UP6 Plotësimi i një seti formash planifikimi për inspektimin e instalimit</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Diskutim Profesional Takime Reflektive</p> <p>Formularët për Planifikim e Inspektimit të Instalimit</p>

8	KRYERJA E NJË INSPEKTIMI NË NJË INSTALIM TË PAJISUR ME LEJE MJEDISI	<ul style="list-style-type: none"> • Kryerja e një Inspektimi në një instalim të pajisur me Leje Mjedisit 	Mod 12: Kryerja e Inspektimit në një instalim të pajisur me Leje Mjedisit	<p>UP7 Kryerja e Inspektimit tek një instalim</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Dokumentacioni për Inspektimin e Instalimit Leja e Mjedisit Vlerësimi i Riskut Deklaratë Metodike Historia e Inspektimit Të Dhënat e Vetë-Monitorimit</p>
9	KRYERJA E INSPEKTIMIT TË NJË NJESIE TEKNIKE TEK NJË INSTALIM TE PAJISUR ME LEJE MJEDISI	<ul style="list-style-type: none"> • Inspektimi i Sistemeve të Teknologjisë Mjedisore, Pajisjet dhe Komponentët • Inspektimi Impiantit Mekanik dhe Pajisjeve 	Mod 13: Kryerja e inspektimit të një Njësie Teknike tek një instalim i pajisur me Leje Mjedisit	<p>UP8 Drejtimi/Kryerja një Inspektim të një njësie teknike tek një instalim i pajisur me leje mjedisit</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Inspektim i Dokumentacionit të Njësive Teknike Specifikim Teknik Procedurat Operative Të Dhënat e Ruajtura të Mirëmbajtjes</p>

				Të Dhënat e Ruajtura për Gabimet Planet e Instalimeve Të Dhënat e vënies në Punë Të Dhënat e Monitorimit Mjedisor
10	RAPORTIMI & PARAQITJA E GJETJEVE TË NJË RAPORTI NË VIJIM TË NJË INSPEKTIMI TEK NJË INSTALIM I PAJISUR ME LEJE MJEDISI	<ul style="list-style-type: none"> Raportimi dhe ndjekja deri në fund i rezultateve, inspektimeve dhe rishikimeve 	Mod 14: Raportimi i Inspektimit	<p>UP9 Sigurimi i informacionit pas inspektimit në një instalim</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Forma e Raportit të Inspektimit të Instalimit Lista e Rekomandimeve të Prioritizuara Zbatimi i Planit të Veprimit Shënimet e Takimit Korrespondenca</p>
11	MONITORIMI DHE RISHIKIMI ZBATIMIT TË KËRKESAVE DHE/OSE REKOMANDIMEVE TË INSPEKTIMIT TË LEJES SE MJEDISIT	<ul style="list-style-type: none"> Monitorimi dhe Rishikimi i Reagimit ndaj Rekomandimeve të Inspektimit Vendosja/Përcaktimi zgjidhjeve për Rreziqet dhe Dëmet e identifikuar përmes inspektimit dhe investigimit Vlerësimi i informacionit të marrë dhe rekomandimi i përmirësimeve 	Mod 15: Zbatimi i Rekomandimeve të Inspektimit	<p>UP10 Kryerja e një vizite Monitorimi në një instalim të pajisur me leje mjedisi pas inspektimit.</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit</p>

				<p>Observimi Foto/Video</p> <p>Formë Raporti të Inspektimit të Instalimit Listë e Rekomandimeve të Prioritizuara Plan Veprimi i Zbatimit Shënimet e Takimit Korrespondenca Raportimi dhe Dhënia e Rekomandimeve pas Inspektimit</p>
12	<p>MONITORIMI MJEDISOR (Mund të jetë në një impiant p.sh. shkarkime, zhurma ose në mjedis p.sh. ajër, ujë, tokë etj.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prezantimi me monitorimin e mjedisit • Drejtimi monitorimit mjedisor tek një instalim i pajisur me leje • Survejimi dhe raportimi në lidhje me kushtet e mjedisit 	<p>Mod 16: Monitorim Mjedisor</p>	<p>UP9 Kryerja e një ushtrimi monitorues mjedisor në një instalim ose në një mjedis</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Të Dhënat e Monitorimit Monitoring Data Protokollet e Monitorimit Manuale/Specifikime të Pajisjeve të Monitorimit Dokumentacioni i Inspektimit të Instalimit Leja e Mjedisit Vlerësimi i Riskut</p>

				Deklaratë Metodike Historia e Inspektimit Të Dhënat e Vetë-Monitorimit
13	MARRJA E MOSTRAVE /MONITORIMI	<ul style="list-style-type: none"> • Marrja e mostrave nga sistemet e ujit • Ndërmarrja e veprimeve të thjeshta të marrjes së mostrës • Ndërmarrja e marrjes së mostrave dhe testimi në vend për të ruajtur cilësinë e procesit të trajtimit 	<p>Mod17: Kuadri për marrjen e mostrave në vend dhe analizimin</p> <p>Mod18: Vlerësimi i të Dhënave Laboratorike</p>	<p>UP10 Kryerja e nje Ushtrimi mbi Monitorimin e Ujit në instalim ose Mjedis</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Të Dhënat e Monitorimit Protokollet e Monitorimit Manualet/Specifikimet e Pajisjeve të Monitorimit Dokumentacioni i Inspektimeve të Instalimit Leja e Mjedisit Vlerësimi i Riskut Deklaratë Metodike Historia e Inspektimit Të Dhënat e Vetë-Monitorimit</p>
14	ANALIZA E TË DHËNAVE & RAPORTIMI	<ul style="list-style-type: none"> • Vlerësimi i trajtimit të ujit për procesin e sistemeve të ujit. • Analizimi i mostrave nga sistemet e ujit në vend • Interpretimi i të dhënave nga survejimet në vend dhe raporto gjetjet 	<p>Mod19: Veprimet e Marrjes së Mostrave</p> <p>Mod20: Analizat me matës dore</p>	<p>UP11 Kryeja e një Ushtrimi për Vlerësimin e Rezultateve të Monitorimit të Ujit</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik</p>

				<p>Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Vlerësimi Monitorimi i të Dhënave Monitorimi i Protokolleve Manuale/Specifikime të Pajisjeve të Monitorimit Dokumentacioni i Inspektimit të Instalimeve Leja e Mjedisit Vlerësimi Riskut Deklaratë Metodike Historia e Inspektimit Të Dhënat e Vet-Monitoruara</p>
15	LUFTA NDAJ KRIMIT MJEDISOR	<ul style="list-style-type: none"> • Sigurimi i evidencave eksperte tek gjykata dhe në seancat dëgjimore • Transportimi Ndërkufitar I Mbetjeve • Krimi në Mjedis: CITES/Speciet invazive 	<p>Mod 21: Direktiva mbi Krimin Mjedor</p> <p>Mod 22: CITES / Legjislacioni i Specieve Invazive /Mbledhja e Evidencave dhe</p> <p>Mod 23: Speciet Invazive</p> <p>Mod 24: Import/Export i Specieve Invazive/Speciet CITES (Bimet)</p> <p>Mod 25: Përcaktimi i Mbetjeve</p>	<p>UP12 Ushtrim përgatitor të një procesi gjygjësor & pjesëmarrje në një seminar ndërmjet agjensive</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Listat e Kontrollit të Precedurave të Gjykatës Dëshmia e Dëshmitarit</p>

			<p>Mod 26: Mbetjet e Gjeneruar nga Anijet</p> <p>Mod 27: Kërkimi i automjeteve</p> <p>Mod 28: Paraqitja e evidencave/dëshmime në Gjykatë dhe Menaxhimi i Evidencave/Dëshmime</p>	<p>Lista Dëshmime Procedurat e Seminarit</p>
16	MENAXHIMI I GRUPEVE & INDIVIDËVE	<ul style="list-style-type: none"> • Zhvillimi i marrëdhënies punës produktive me kolegët • Punimi në mënyrë efektive vetëm dhe si pjesë e grupit • Fitimi i besimit dhe mbështetja e grupit dhe të individëve • Zhvillimi i grupeve dhe individëve për të nxitur performancën e bazuar tek puna 	<p>Mod 29: Krijimi i marrëdhënieve efektive në punë</p> <p>Mod 30: Punë Grupi</p>	<p>UP13 Kryerja e një takimi në grup si dhe kryerja e një sesioni të vlerësimit paraprak</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Minutat e Takimit CV Vlerësim Paraprak</p>
17	KOMUNIKIMI DHE MARËDHËNIA NDËRMJET PALËVE	<ul style="list-style-type: none"> • Përgjigjia ndaj ankesave • Zhvillimi i marrëdhënieve të punës produktive me palët e interesuara • Kuptimi se si të komunikohet në një mjedis 	<p>Mod 31: Menaxhimi i ankesave mjedisore</p> <p>Mod 32: Komunikim &</p>	<p>UP14 Plotësimi i procedurës së ankesave të klientit</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet</p>

		biznesi	Konsultim Ndërmjet Palëve	Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Procedura e Ankesave të Klientit
18	REAGIMET NDAJ EMERGJENCAVE	<ul style="list-style-type: none"> Trajtimi i problemeve, situatave të papritura dhe emergjencat Kontrolli i emergjencave Reagimi ndaj incidenteve, kushteve të rrezikshme, emergjencave Menaxhimi dhe mirëmbajtja e sistemeve efektive për reagimin ndaj emergjencave Menaxhimi i incidenteve dhe emergjencave në sektorin e bazës në tokë Trajtimi i incidenteve të Ndotjes Zhvillimi, mirëmbajtja dhe vlerësimi i planeve TË emergjencës dhe marrëveshjet 	Mod 33: Reagimi Ndaj Emergjencave Mjedisore	<p>UP15 Seminar mbi Hartimin e një Protokollit të Reagimit ndaj incidenteve/emergjencave mjedisore edhe/ose pjesëmarrja në seminarin, ndërmjet agjensive, për planifikimin e emergjencave</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Simulim Foto/Video</p> <p>Lista e Kontrollit të Incidenteve Mjedisore Lista e Pjesëmarrjes në Seminar Procedurat e Seminarit Dokumentimi i Planifikimit të Emergjencave Dokumentimi i Menaxhimit të Incidenteve Emergjente</p>
19	DHËNIA E KONTRIBUTIT NË ZHVILLIMIN E STRATEGJISË SË INSPEKTIMIT	<ul style="list-style-type: none"> Dhënia e Kontributit në Zhvillimin e Strategjisë për Inspektimet 	Mod 34: Hartim i Strategjisë së Inspektimit	<p>UP16 Pjesëmarrja në një seminar strategjie inspektimi</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik</p>

				Evidencë e Produktit Strategjia e Inspektimit Shënimet e Takimit
20	DHËNIA E KONTRIBUTIT NË ZHVILLIMIN E NJË PROGRAMI INSPEKTIMI	<ul style="list-style-type: none"> Dhënia e Kontributit në përgatitjen e një Programi të Inspektimeve 	<p>Mod 35: Hartimi Programit Inspektimit</p> <p>Mod 36: Adoptimi ndaj Ndryshimeve Klimatike</p>	<p>UP17 Përgatitja e një Programi Inspektimi & pjesëmarrje në një seminar</p> <p>Pyetjet dhe Përgjigjet Ushtrim Praktik Evidencë e Produktit Observimi Foto/Video</p> <p>Programi Inspektimit Shënimet E Takimit</p>

Metodologjia e zhvillimit

Si pasojë e ekzistencës së 6 mënyrave të ndryshme koha e kërkuar për zhvillimin e çdo njësie në këto mënyra ndryshon në mënyrë të konsiderueshme.

Gjithsesi nëse grupi i kandidatëve do të ndërmerret të 20 njësitë, sugjerohet që kjo të realizohet në një hark kohor prej 2 javësh, me një ndërprerje prej 3 muajsh ndërmjet tyre me qëllim të lënies në dispozicion të kandidatëve kohë të mjaftueshme për mbledhjen nga vendi i tyre i punës të fakteve që lidhen me gjysmën e parë të kursit.

Të gjithë materialet për kursin janë të disponueshme në një DVD që do të vendoset bashkëlidhur ketij dokumenti ndërsa kursi konsiston në materialet e trainimit si më poshtë:

1. 36 Module në Format Power Point
2. Paketa me fletët e pyetjeve dhe përgjigjeve
3. Paketa me ushtrime praktike
4. Lista e dokumentave mbështetese për trainimin

Ne menyrë që trajnimi të jete sa më efektiv, duhet që treneri të pajisë kandidatët me materialet si më poshtë:

1. Dosje, stilolaps/laps dhe bllok shënimesh
2. Dokumentacionin e nevojshem të vendosur në dosje me mekanizëm në format A4
3. Paketa e plotë e moduleve
4. Paketa e plotë e me fletët e pyetjeve dhe përgjigjeve dhe me ushtrime praktike
5. Seti i plotë i Pajisjeve Personale Mbrojtese të përshtatshme për viziten në instalim/terren

Në vijim treneri duhet të sigurojë edhe sa më poshtë:

1. Një sallë të përshtatshme për trainim, me jo më shumë se 8 pjesëmarrës për një sesion
2. Një Laptop dhe Projektor
3. Leje mjedisore për instalimet që do të vizitohen
4. Vizita në instalim dhe vende të përshtatshme për marrjen e kampionëve të ujit;
5. Gjithë pajisjet e nevojshme për kryerjen e vizitave, konkretisht aparat fotografik dhe aparatet e marrjes mostrave.

Kandidatët duhet të dorëzojnë tek treneri:

1. Një CV të përditësuar
2. Një dosje të plotë të të punëve që ata kanë kryer të shoqëruar me deklaratë
3. Një deklaratë aftësie ku shkicohet eksperiencia e tyre e punës dhe roli i tyre në pozicionin aktual të punës.
4. Së fundi, në dosje duhet të përfshihet edhe dokumentacioni ku evidentohet nevoja për forcimin e aftësive në punën e tyre.

Format i sugjeruar për të 36 modulet e kursit të trainimit me kohëzgjatje dy javore, të ndara njëra nga tjetra, paraqitet si më poshtë:

Orari	Hënë	Martë	Mërkurë	Enjte	Premte
09.00 – 11.00	Moduli 4: Mbrojtja e Mjedisit Moduli 5: Ligji i Lejeve Moduli 6: Ligji mbi Inspektimet	Moduli 9: Marrja ne konsiderate e Shëndetit dhe Sigurise	Moduli 14: Raporti dhe konkluzionet e inspektimet	Moduli 31: Përgjigje ndaj ankesave	Moduli 28: Dhënia e evidencës/dëshmisë Moduli 34: Hartimi i një strategjie inspektimi
1100 - 1115hrs	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>
1115 – 1300hrs	Moduli 7: VKM mbi Inspektoriatin Shtetëror te Mjedisit Moduli 8: Aplikimi për Leje Mjedisi & Procesi i Inspektimit	Vizita në terren Instalim i Tipit A Sesion me ushtrime praktike	Moduli 15: Monitorimi dhe rishikimi i përgjigjeve mbi rekomandimet e inspektimit	Vizita në terren instalim i tipit B Sesion me ushtrime praktike	Moduli 35: Përgatitja e një programi inspektimi
1300 -1400hrs	<i>Pushim i drekës</i>	<i>Pushim i drekës</i>	<i>Pushim i drekës</i>	<i>Pushim i drekës</i>	<i>Fundi i kursit</i>
1400 – 1530	Moduli 10: Planifikimi dhe fillimi i një inspektimi Moduli 12: Kryerja e nje inspektimi	Vizita në terren Instalimi i Tipit A	Moduli 11: Përgatitja dhe krijimi i kushteve të favorshme për inspektim në instalimin tuaj nga ISHM	Vizita në terren Instalimi i tipit B	
1530 -1545hrs	<i>Pushim kafeje</i>		<i>Pushim kafeje</i>		
1545 – 1700hrs	Moduli 13: Sistemet teknologjike të inspektimit, pajisjet dhe përbërësit		Moduli 3: Vlerësimi i riskut mjedisor		
1700hrs	<i>Fundi i sesionit</i>	<i>Fundi i sesionit</i>	<i>Fundi i sesionit</i>	<i>Fundi i sesionit</i>	

Orari	Hënë	Martë	Mërkurë	Enjte	Premte
0900hrs	0930 Prezantimi i trajnimit Moduli 36 Adaptimi ndaj ndryshimet klimatike Moduli 37 Auditimi i <i>adaptimit ndaj ndryshimet klimatike</i>	Moduli 21 Direktiva e Krimit ndaj mjedisit Moduli 22 CITES/Legjislacioni mbi speciet invazive dhe mbledhja e fakteve Moduli 22A CITES ne Shqipëri Moduli 22B Lejet CITES në Shqipëri	Moduli 30 Grupet dhe Menaxhimi i Grupeve Moduli 29 Përcaktimi i raporteve të punës	Moduli 16 Monitorimi Mjedisor Moduli 17 Kudri për marrjen e mostrave dhe analizën e ujit.	Vlerësimi i riskut mbi Shendetin dhe sigurine dhe deklatare e metodologjise <u>11:00 – Ushtrim ne terren mbi marrjne e mostrave te ujit</u>
1100 - 1115hrs	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>	<i>Pushim kafeje</i>
1115 – 1300hrs	Seminar mbi përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike Moduli 33 Menaxhimi i incidenteve mjedisore	Moduli 23 Speciet Invazive Moduli 24 Import/Eksport i specieve të CITES (Bimët) 1300hrs - Dreka Moduli 25 Përcaktimi i mbetjeve	Vizitë në një instalim te pajisur me leje mjedisi 1300 hrs Pushim i drekës Ushtrim mbi dhënien e lejes	Moduli 18 Vlerësim i të dhënave laboratorike të marrjes se mostrave të ujit Moduli 19 Operacione të marrjes së mostrave të ujit <i>Pushim i drekës</i>	<u>Ushtrim ne terren mbi marrjen e mostrave te ujit</u> Përmbushja e formulareve të marrjes së mostrave Rishikimi i dokumentacioneve te trajnimit
1300 -1345hrs	<i>Pushim i drekës</i>				
1345 – 1515hrs	Moduli 01 Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis	Moduli 26 Mbetje të gjeneruara nga anijet <i>Pushim kafeje</i> Moduli 27 Kërkim te automjeteve	Moduli 02 Auditim Mjedisor	Moduli 20 Analizimi i kampioneve të ujit me aparat dore Ushtrim në klasë Vendosja e pajisjeve	
1515 -1530hrs	<i>Pushim kafeje</i>				
1530 – 1630hrs	Moduli 32 Konsultim ndërmjet palëve				<i>Fundi i sesionit</i>
1700hrs	<i>Fundi i sesionit</i>	<i>Fundi i sesionit</i>	<i>Fundi i sesionit</i>	<i>Fundi i sesionit</i>	

Përmbajtja e Paketës së Mësimin

Bashkëlidhur këtij Manuali, në faqen e fundit ndodhet një DVD i cili përmban të gjithë materialet e nevojshme për zhvillimin e të gjithë programit të trainimit.

Përmbajtja e detajuar paraqitet në tabelën më poshtë sipas radhës së veprimeve.

Certifikatat mbi Shërbimet për Mbrojtjen e Mjedisit

Lista e njësisë me ushtrime / fletë pyetje - përgjigje

Veprimtaria nr.	Emri i veprimtarisë	Fletët Pyetje – përgjigje (P&P)	Dokumentet	Ushtrime praktike
1	Kontribut ndaj procesve të VNM dhe VSM	AU1 P&P 1 - 3		
2	Planifikimi dhe zhvillimi i një auditi mjedisor	AU2 P&P 1 - 4	Formular i auditit mjedisor	Kryerja e një auditi mjedisor tek vendi juaj i punës
3	Planifikim dhe zhvillim i Vlerësimit të Riskut Mjedisor	AU3 P&P	Formular i vlerësimit të riskut mjedisor	Kryerja e një vlerësimi të riskut mjedisor lidhur me çështje të identifikuar gjatë vizitës në një instalim me leje mjedisore
4	Njohuri të Legjislacionit mjedisor dhe proceset e inspektimit mjedisor	AU4 P&P 1 - 5		
5	Marrja në konsideratë e shëndetit dhe sigurisë gjatë ofrimit të shërbimeve të mbrojtjes së mjedisit	AU5 P&P	Leja e mjedisit e instalimit Formular i vlerësimit të riskut; Formulari i metodës së deklaratave	Kryerja e një vlerësimi risku dhe plotësimi i deklaratës së metodës
6	Planifikimi i një inspektimi në një instalim me leje mjedisi	AU6 P&P	Formular i planifikimit të inspektimit të lejes së mjedisit	Kryerja e një takimi planifikues të një inspektimi
7	Përgatitja e një instalim të pajisur me leje mjedisi për një vizitë inspektimi (bartësi i lejes)	AU7 P&P	Përgatitja e listës së detyrave (checklist) që duhen kryer, para-inspektimit të instalimit	Plotësimi i një liste detyrash para inspektimit
8	Zhvillimi i një inspektimi në një instalim me një leje mjedisi	AU8 P&P	Lista e detyrave që duhen kryer për inspektimin e instalimit Formular i mbajtjes së	Kryerja e inspektimit të një lejeje mjedisi tek një instalim i pajisur me leje

			shënimeve për intervistën në instalim Formular i mbajtjes së shënimeve për konstatimet në instalim	
9	Zhvillimi i inspektimit të një njësie teknike në një instalim me leje mjedisi	AU9 P&P	Lista e detyrave që duhen kryer për konstatimet në teknologji Formular i mbajtjes së shënimeve për konstatimet në teknologji	Zhvillimi i një leje mjedisi për një njësi Teknike
10	Prezantimi i konstatimeve dhe rekomandimeve në një raport pas inspektimit të një instalimi të pajisur me leje mjedisi	AU10 P&P	Formulari i raportimit të inspektimit	Plotësimi i raportit të inspektimit pas një vizite inspektimi tek një instalim të pajisur me leje mjedisi
11	Monitorimi dhe rishikimi i kërkesave të inspektimit/ose rekomandimeve gjatë zbatimit të lejes së mjedisit	AU11 P&P	Formulari i rekomandimeve pas inspektimit Plani i veprimeve në instalim	
12	Monitorimi Mjedisor - Vlerësimi dhe raporti mbi kushtet mjedisore në një Impiant Menaxhimi të Mbetjeve	AU12 P&P	Lista e detyrave për tu përbushur mbi kushtet e lejes	Vizitë në një instalim me leje
13	Kryerja e procesit të marrjes së mostres në ujë si pjesë e një programi monitorimi mjedisor	AU 13 P&P	Formular mbi marrjen e mostres së ujit Formular mbi sigurimin e marrjes së mostrës së ujit	Ushtrime në klasë mbi përgatitjen për përdorimin të pajisjeve dhe veprimet që duhet të ndermerren Ushtrime në terren të marrjes së mostrës së ujit

14	Menaxhim i analizës dhe raportimit të të dhënave laboratorike dhe të vizitës në terren	AU14 P&P		
15	Përgatitje për dhënien e një dëshmie dhe paraqitja e fakteve në një gjyq lidhur me një krim mjedisor	AU15 P&P	Lista e detyrave për tu kryer gjatë një gjyqi	Ushtrime praktike rreth një aksidenti ndotës
16	Menaxhimi i një ekipi/individit gjatë kryerjes së shërbimeve të mbrojtjes së mjedisit		Fleta e ndarjes së detyrave të inspektimit	Ushtrime të takimit para inspektimit
17	Menaxhim i marrëdhënieve dhe komunikimit ndërmjet palëve të interesuara	AU17 P&P 1 - 5		
18	Menaxhim efektiv i incidenteve dhe emergjencave mjedisore	AU18 P&P	Listë të detyrave që duhen kryer për rastet e incidenteve mjedisore	Ushtrime mbi incidentet mjedisore
19	Kontribut në hartimin e një strategjie kombëtare inspektimi të lejeve të mjedisit	AU19 P&P 1 - 5	Formular i audimit të përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike Lista e lejeve të rajonit Listë e detyrave që duhen kryer për hartimin e strategjisë së inspektimit	Seminar mbi strategjinë e inspektimit
20	Kontributi në hartimin, dhe asistimi në implementimin e një Programi inspektimi rajonal të lejeve të Mjedisit gjatë zbatimit të një programi rajonal të inspektimit të lejeve mjedisore	AU 20 P&P 1 dhe 2	Formular i audimit të përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike Lista e lejeve të rajonit Listë e detyrave që duhen kryer për hartimin e strategjisë së inspektimit	Seminar mbi programin e inspektimit